

ZZJZ Sombor
Centar za higijenu i humanu ekologiju

“Društvena briga za javno zdravlje grada Sombora tokom 2023. godine”

Naziv programskog zadatka: Program preventivno zdravstvene zaštite vulnerabilnih grupa dece u školskim ustanovama kroz sistemsku kontrolu ishrane i sanitarno-higijenskih uslova

Mesečni izveštaj (mart 2023. godine)

U martu 2022. godine ZZJZ Sombor uzorkovao je ukupno 12 uzoraka vode za piće u školskim ustanovama na teritoriji opštine Sombor i to u oš u Bezdanu i Bačkom Monoštoru, Doroslovu, Stapar i Sv. Miletiću

U naseljenim mestima: Doroslovo, Stapar, i dalje je na snazi zabrana Sanitarne inspekcije za korišćenje vode za piće zbog povećanog sadržaja arsena preko MDK (maksimalno dozvoljene koncentracije).

U okviru gradske mreže sem grada Sombora gde je voda kontrolisana u 5 osnovnih škola kao i u specijalnoj školi “Vuk Karadžić” i u domu za decu “Mika Antić” obuhvaćena je i vodovodna mreža u Svetozar Miletiću gde je uzet uzorak vode iz osnovne škole u ovom naseljenom mestu.

Od ukupno analiziranih 12 uzoraka vode u osnovnim školama 2 uzorka su bila mikrobiološki neodgovarajuća (jedan zbog izolovane bakterije *Pseudomonas aeruginosa* a drugi zbog prisustva sulfitoredukujućih klostridija) i dva uzorka su bila hemijski neodgovarajuća zbog prisustva arsena u void preko MDK u školama u Stapar i Doroslovu.

U toku marta meseca 2023. godine uzeto je ukupno 2 uzorka obroka na mikrobiološku ispravnost i oni su ispunjavali uslove propisane Zakonom o bezbednosti hrane (Sl.Glasnik RS 41/09), i Pravilnikom o opštim i posebnim uslovima higijene hrane u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i prometa Sl.Glasnik R.Srbije br 72/2010, 62/18 i Vodičem za primenu mikrobioloških kriterijuma koji se nadovezuje na gore navedeni Pravilnik.

U toku marta meseca 2023. godine uzeto je 27 briseva u osnovnim školama na teritoriji opštine Sombor. Svi uzeti brisevi su odgovarali higijenskim zahtevima definisanim u Vodiču za primenu mikrobioloških kriterijuma za hranu, Beograd, jun 2011. godine.

U toku marta meseca 2023. Uzorkovano je i analizirano 15 obroka na energetska vrednost i 6 uzoraka užina na energetska vrednost. Obroci su analizirani u školi “Vuk Karadžić” i domu “Mika Antić” I osnovnoj školi “Dositelj Obradović”

U Školi za osnovno i srednje obrazovanje s domom “Vuk Karadžić” analizirano je 5 obroka.

Četiri obroka su bila odgovarajuće kalorijske vrednosti, dok je jedan obrok bio hiperkalorična a jedan obrok hipokaloričan. Biohemijska struktura obroka bila je narušena povećanom masom masti u tri01- obroka. Količine soli su veće od vrednosti koje preporučuje SZO za dnevni unos dece uzrasta starijeg od 7 godina u svim obrocima. Kompozicija obroka je zadovoljavajuća.

U periodu od 13.03.2023. do 17.03.2023. ZZJZ Sombor uzorkovao je i analizirao 5 obroka na energetska vrednost i biohemijsku strukturu kao i količinu soli u obrocima (izveštaji E016-E021). Energetska vrednost je normirana prema Pravilniku o bližim uslovima za organizovanje, ostvarivanje i praćenje ishrane učenika u Osnovnoj školi Sl. Glasnik RS 68//2018.

Analizirano je 5 obroka za decu starosti 7-14 godina. Tri obroka su bila odgovarajuće kalorijske vrednosti dok je jedan bio povećane kalorijske vrednosti a jedan smanjene kalorijske vrednosti. Biohemijska struktura je bila narušena povećanom masom masti u dva obroka, u jednom je bila narušena smanjenom masom ugljenih hidrata a u dva obroka je bila odgovarajuća.

Količina soli u svim analiziranim obrocima bila je povećana .

Kompozicija svih analiziranih obroka je zadovoljavajuća.

U Domu za decu i omladinu „Miroslav Mika Antić“ analizirano je 5 obroka. Tri obroka su bila odgovarajuće kalorijske vrednosti, dok su dva obroka bila hiperkalorična. Biohemijska struktura obroka bila je narušena povećanom masom masti u četiri obroka. Količine soli su veće od vrednosti koje preporučuje SZO za dnevni unos dece uzrasta starijeg od 7 godina u svim obrocima. Kompozicija obroka je zadovoljavajuća.

dr Jelena Zelić, specijalista higijene

10.04.2022. ZZJZ Sombor